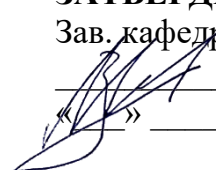

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри СГН

 Володимир МИХАЙЛОВ

_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Саморозвиток та саморегулювання особистості»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм»
(на основі повної загальної середньої освіти)

факультет економіки та бізнесу

2021–2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Саморозвиток та саморегулювання особистості» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм» (на основі повної загальної середньої освіти). Мелітополь: ТДАТУ. 2022. 12 с.

Розробники: к.п.н., доцент Тараненко Г.Г.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук.
Протокол від ___31 серпня_____ 2022 року № __1__
Зав. кафедри СГН

 Володимир МИХАЙЛОВ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол від _____ 2022 року № _____

Голова, доц. _____ Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова (обов'язкова або за вибором студента)	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність <u>242 «Туризм»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		1	2
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота – 4 год.	Ступінь вищої освіти <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	26 год.
		Лабораторні заняття	0 год.
		Практичні заняття	26 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	68 год.
		Форма контролю: Екзамен (екзамен або диференційований залік)	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу є: формування гармонійної особистості майбутнього фахівця через набуття практичних навичок саморозвитку та саморегуляції; забезпечити майбутніх фахівців знаннями і вміннями самопізнання та саморозвитку особистості, розробляти програму саморозвитку та надавати консультативну і організаційну допомогу з питань самопізнання, саморозвитку, самореалізації особистості в роботі із колегами.

Завданням курсу є: вивчення психолого-педагогічних засад саморозвитку та саморегуляції особистості і компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців; набуття вміння у професійній діяльності ґрунтуватися на системному підході до самодіагностики, самоаналізу, саморозвитку та саморегуляції особистості; вироблення умінь застосовувати здобуті знання у професійному саморозвитку та самореалізації; поряд із вивченням теоретичних положень, сформуванню навички самодіагностики, самоаналізу та розробки програми саморозвитку, використання засобів саморегуляції; на основі здобутих знань, умінь і навичок, бути здатним систематично підвищувати рівень особистих професійних компетентностей та організовувати саморозвиток та саморегуляцію оточуючих, допомагати їх подальшому особистісному та професійному розвитку.

Відповідно до ОПП у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути наступні **компетентності**:

Загальні:

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні (фахові):

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Результати навчання:

РН7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

РН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

PH13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

PH14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

PH15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

PH17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

PH18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

PH19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

PH20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

PH21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

PH22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

PH24. Розробляти програми саморозвитку і використовувати засоби саморегуляції для забезпечення систематичного підвищення рівня професійних компетентностей, та особистісних навичок ефективної соціальної комунікації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ САМОПІЗНАННЯ ЯК ОСНОВИ САМОРОЗВИТКУ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Задатки та здібності людини [1-19, 41, 42, 43]. Пізнання людських задатків та здібностей. Пізнання та діагностика здібностей. Вивчення пізнавальних процесів (пам'ять, увага, уява, мислення, мова). Здібності людини: особливості виявлення та розвитку. Базові вимоги до діяльності з розвитку здібностей. Класифікація здібностей. Умови формування здібностей. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість. Талант. Геніальність.

Тема 2. Самооцінка особистості. Темперамент і характер [1-19, 41, 42, 43]. Самооцінка як шлях до самотворення. Самооцінка та успіх. Адекватність самооцінки. Формула самооцінки. Знання про темперамент і характер людини. Методики вивчення властивостей темпераменту і рис характеру. Типи темпераменту і його властивості. Типологія характеру. Визначення рівня особистої самооцінки. Визначення темпераменту. Визначення характеру. Види самооцінки. Рекомендації щодо підвищення самооцінки та впевненості у собі. Акцентуації характеру. Основні типи акцентуацій характеру.

Тема 3. Інтереси, потреби та мотивація особистості [1-19, 41, 42, 43]. Вивчення інтересів, потреб і мотивів поведінки людини. Переконавання та прагнення особистості. Вивчення професійних схильностей особистості. Потреби, інтереси, цінності як найважливіші стимули людської діяльності. Класифікація потреб людини. Мотив як спонукальна і спрямовуюча діяльність людини. Мотивація у структурі психіки. Мотивація та пізнавальні процеси. Мотивація та емоції. Воля і мотивація.

Тема 4. Емоційна саморегуляція та компетентність [1-19, 41, 42, 43]. Роль емоційної саморегуляції у житті людини. Методи саморегуляції особистості. Компетентність. Здатність керувати своїми емоціями. Вплив соціальних умов на

емоційну саморегуляцію. Сутність поняття «саморегуляція», її компоненти, рівні та види. Методики і прийоми саморегуляції. Способи емоційної саморегуляції. Гнів і його самоконтроль. Ресурси подолання стресу. Діагностика стресу.

Тема 5. Пізнання взаємостосунків людей. Комунікація із оточенням [1-19, 41, 42, 43]. Основи взаємостосунків людей. Вплив на взаємостосунки людей та на своє ставлення до людини. Вплив на ставлення оточуючих до себе. Керування вчинками інших людей. Система відносин в колективі. Види відносин в колективі. Соціальні відносини в колективі. Психологічні відносини в колективі. Фактори впливу на соціально-психологічний клімат колективу. Ознаки сприятливого соціально-психологічного клімату. Вплив макро- і мікросередовища на соціально-психологічний клімат колективу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЇ САМОРОЗВИТКУ ТА САМОРЕГУЛЯЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема 6. Здатність працювати в команді та етичні мотиви спільної діяльності [1-19, 41, 42, 43]. Можливості впливу на поведінку інших людей. Керування емоційними станами інших людей. Регуляція поведінки, думок і образів. Здатність працювати в команді. Співвідношення понять команда і колектив. Неформальні зв'язки і дружні відносини у колективі та в команді. Вміння працювати в команді та корпоративна культура. Типи ролей в команді. Принципи етики ділового спілкування. Зовнішні атрибути співробітника. Взаємовідносини співробітників з клієнтами.

Тема 7. Резерви успішної діяльності. Креативність [1-19, 41, 42, 43]. Зовнішній вигляд та успіх. Ознаки зовнішності людини і їх відображення. Імідж особистості. Креативність. Риси креативної особистості. Факторів, що впливають на креативність. Практики розвитку креативного мислення. Успіх та його складові. Поняття «харизма». Харизматичні якості лідера. Адиктивна поведінка, нарцизм та агресія.

Тема 8. Практичні засади впливу на оточення та мотивації людей рухатися до спільної мети [1-19, 41, 42, 43]. Поняття та види психологічного впливу. Методи психологічного впливу. Мотивація і діяльність. Фактори та особливості психологічного впливу. Допустимі методи психологічного впливу на людину. Види психологічного протистояння впливу. Засоби управління емоціями. Саморегуляція в галузі почуттів. Фази емоційної саморегуляції. Емоційна пам'ять.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади самопізнання як основи саморозвитку та самореалізації особистості							
1	Лекція 1	Задатки та здібності людини	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Практика пізнання особистих задатків та здібностей	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 1	Закономірності формування здібностей	-	-	-	4	2
2	Лекція 2	Самооцінка особистості. Темперамент і характер.	2	-	-	-	-

	Практичне заняття 2	Практика визначення рівня особистої самооцінки, темпераменту та характеру	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 2	Підвищення самооцінки	-	-	-	4	2
3	Лекція 3	Інтереси, потреби та мотивація особистості	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Навички ідентифікації інтересів та потреб особистості	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 3	Акцентуації характеру	-	-	-	4	2
4-5	Лекція 4	Емоційна саморегуляція та компетентність	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Практичні засади саморегуляції особистості	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 4	Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки	-	-	-	8	2
6-7	Тема 5	Пізнання взаємостосунків людей. Комунікація із оточенням	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Практика налагодження взаємостосунків у колективі та комунікації з оточенням	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 5	Соціально-психологічний клімат у колективі	-	-	-	8	2
8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	4	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 60 год.			14	-	14	32	35
Змістовий модуль 2. Технології саморозвитку та саморегуляції особистості.							
9=10	Лекція 6	Здатність працювати в команді та етичні мотиви спільної діяльності	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Розвиток здатності працювати в команді	-	-	4	-	5
	Самостійна робота 6	Етичні засади роботи з людьми	-	-	-	11	3
11-12	Лекція 7	Резерви успішної діяльності. Креативність	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Розвиток особистої успішності та креативності	-	-	4	-	5
	Самостійна робота 7	Харизматичні характеристики лідера	-	-	-	11	3
	Лекція 8	Практичні засади впливу	4	-	-	-	-

13-14		на оточення та мотивації людей рухатися до спільної мети					
	Практичне заняття 8	Методи впливу на оточення	-	-	4	-	5
	Самостійна робота 8	Емоційна саморегуляція та пам'ять	-	-	-	10	4
15-16	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	4	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			12	-	12	36	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			26		26	68	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Пізнання людських задатків та здібностей.
2. Пізнання та діагностика здібностей.
3. Вивчення пізнавальних процесів (пам'ять, увага, уява, мислення, мова).
4. Здібності людини: особливості виявлення та розвитку.
5. Базові вимоги до діяльності з розвитку здібностей. Класифікація здібностей.
6. Умови формування здібностей. Рівні розвитку здібностей.
7. Обдарованість. Талант. Геніальність.
8. Самооцінка як шлях до самотворення. Самооцінка та успіх.
9. Адекватність самооцінки. Формула самооцінки.
10. Визначення рівня особистої самооцінки. Види самооцінки.
11. Рекомендації щодо підвищення самооцінки та впевненості у собі.
12. Методики вивчення властивостей темпераменту і рис характеру.
13. Типи темпераменту і його властивості. Типологія характеру.
14. Акцентуації характеру. Основні типи акцентуацій характеру.
15. Вивчення інтересів, потреб і мотивів поведінки людини. Переконавання та прагнення особистості.
16. Вивчення професійних схильностей особистості.
17. Потреби, інтереси, цінності як найважливіші стимули людської діяльності.
18. Класифікація потреб людини.
19. Мотив як спонукальна і спрямовуюча діяльність людини. Мотивація у структурі психіки.
20. Мотивація та пізнавальні процеси. Мотивація та емоції. Воля і мотивація.
21. Роль емоційної саморегуляції у житті людини. Методи саморегуляції особистості. Компетентність.
22. Здатність керувати своїми емоціями. Вплив соціальних умов на емоційну саморегуляцію.
23. Сутність поняття «саморегуляція», її компоненти, рівні та види.
24. Методики і прийоми саморегуляції.
25. Способи емоційної саморегуляції. Гнів і його самоконтроль

26. Ресурси подолання стресу. Діагностика стресу.
27. Основи взаємостосунків людей. Вплив на взаємостосунки людей та на своє ставлення до людини.
28. Вплив на ставлення оточуючих до себе. Керування вчинками інших людей.
29. Система відносин в колективі.
30. Види відносин в колективі.
31. Фактори впливу на соціально-психологічний клімат колективу.
32. Ознаки сприятливого соціально-психологічного клімату.
33. Вплив макро- і мікросередовища на соціально-психологічний клімат колективу.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Можливості впливу на поведінку інших людей.
2. Керування емоційними станами інших людей.
3. Регуляція поведінки, думок і образів.
4. Здатність працювати в команді
5. Співвідношення понять команда і колектив.
6. Неформальні зв'язки у колективі та в команді.
7. Дружні відносини у колективі та в команді.
8. Вміння працювати в команді та корпоративна культура.
9. Типи ролей в команді.
10. Принципи етики ділового спілкування.
11. Зовнішні атрибути співробітника.
12. Взаємовідносини співробітників з клієнтами.
13. Зовнішній вигляд та успіх.
14. Ознаки зовнішності людини і їх відображення.
15. Імідж особистості.
16. Креативність.
17. Риси креативної особистості.
18. Факторів, що впливають на креативність.
19. Практики розвитку креативного мислення.
20. Успіх та його складові.
21. Поняття «харизма».
22. Харизматичні якості лідера.
23. Адиктивна поведінка, нарцизм та агресія.
24. Поняття та види психологічного впливу.
25. Методи психологічного впливу.
26. Мотивація і діяльність.
27. Фактори та особливості психологічного впливу.
28. Допустимі методи психологічного впливу на людину.
29. Види психологічного протистояння впливу.
30. Засоби управління емоціями.
31. Саморегуляція в галузі почуттів.
32. Фази емоційної саморегуляції.
33. Емоційна пам'ять.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Главацька О. Л. Основи самовиховання особистості [Текст]. Навчально-методичний посібник. — К.: Кондор, 2018. — 206 с.
2. Ібука М. Після трьох вже пізно [Текст] / М. Ібука. — К.: Сварог, 2020. — 152 с.
3. Кузікова, С. Б. Психологічні основи становлення суб'єкта саморозвитку в юнацькому віці [Електронний ресурс] : монографія / С. Б. Кузікова. - Електрон. текстові дані. - Суми : СумДПУ, 2020. - 324 с.
4. Організація самовиховання особистості. Навчально-методичний посібник для педагогів (матеріали авторської творчої майстерні). Частина 1. Коучингові підходи в організації самовиховання особистості / За заг. ред. Ліліани Кудрик. — Львів: КЗ ЛОР «ЛОІППО», 2020. — 100 с.
5. Осипова, А. А. Общая психокоррекция [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. А. Осипова. - Электрон. текстовые дан. - М. : Сфера, 2002. - 510 с.
6. Прохоров А.О. Технологии психической саморегуляции X.: Гуманитарний Центр, 2017. 300с.
7. Розов В. І. Адаптивні антистресові психотехнології: навч. посібник К. : Кондор, 2015. 278 с.
8. Самовиховання і саморегуляція особистості [Электронный ресурс] : навч. посібник / уклад. О. М. Шевчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - Електрон. текстові дані. - Умань : Софія, 2011. - 128 с.
9. Сенн Л. Ліфт настрою. Як керувати своїми почуттями та емоціями [Текст] / Л. Сенн. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. — 223 с.
10. Стівен К. 12 важелів успіху [Текст] / К. Стівен // пер. з англ. Р. Ключко. — Л.: Видавництво Старого Лева, 2018. — с. 94.
11. Трейсі Б. Максимум успішності. Стратегії і навички для розкриття прихованого потенціалу [Текст] / Б. Трейсі. — Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. — 336 с.
12. Фесенко, Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: курс лекцій [Электронный ресурс] / Г. Г. Фесенко. - Електрон. текстові дані. - Х. : ХНУМГ, 2013. - 132 с
13. Чалдіні Г. Психологія впливу. – Харків, 2017. – 352 с.

Допоміжна:

14. Браун. Б. Дари недосконалості [Текст] / Б. Браун. — Х: Клуб сімейного дозвілля, 2017.
15. Вебб К. Живи на всі сто [Текст] / К. Вебб. пер.з англ. В. Глінка. — К.: Наш формат, 2018.
16. Волченко Л. П. Соціально-психологічні впливи та процес соціалізації особистості [Електронний ресурс]. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2018. № 2. С. 67-77. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipp_2018_2_10
17. Гілл Н. Думай і багатій [Текст] / Н. Гілл. — Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2017. — 222 с.
18. Голдсміт М. Перемикайся [Текст] / М. Голдсміт. — К.: Наш формат, 2017.
19. Гура О. І. Психологія управління соціальною організацією [Текст] : навч. посібник : рекомендовано МОН України / О. І. Гура, Т. Є. Гура ; ЗНУ. - Стер. изд. - Херсон : Олді-плюс, 2019. - 212 с.

20. Дочинець М. Якщо послухати мудреців... [Текст] / М. Дочинець. — Мукачево: Карпатська вежа, 2018. — 236 с.
21. Завацький В.Ю. Вплив стратегій соціальної поведінки особистості на її здатність до антиципації / Завацький В.Ю. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 4. Том 1. 2017. С. 143-147.
22. Ібука М. Після трьох вже пізно [Текст] / М. Ібука. — К.: Школа, 2017. — 235 с.
23. Карпов А. В. Психология принятия решения в управленческой деятельности. Метасистемный подход [Электронный ресурс] : монография / А. В. Карпов, А. А. Карпов, Е. В. Маркова. - Электрон. текстовые дан. - М. : РАО ; Ярославль : ЯрГУ, 2016. - 644 с.
24. Кудрик Л. Г. Казка мого життя: коучингові техніки і психологічні практики для зміни життєвого сценарію [Текст] : практичний посібник для психологів, педагогів, коучів і тренерів/ Л. Г. Кудрик, А. В. Бешлей, У. Р. Мельник — Львів, 2019.
25. Кудрик Л. Самокоучинг. Як запобігти професійному вигоранню [Текст] / Л. Кудрик, А. Бешлей, У. Мельник. — Київ : Видавнича група «Шкільний світ», 2019. — 216 с.
26. Лозовой В. О. Самовиховання, самовдосконалення особистості як засоби становлення й розгортання індивідуальності [Текст] / В. О. Лозовой, О. М. Єрахторіна // Вісник Національного університету Юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Серія : Філософія. — 2019. — № 3. — С. 81-95.
27. Мальцева Ю. А. Психология управления [Электронный ресурс] : учеб. пособие / Ю. А. Мальцева, О. Ю, Яценко. - Электрон. текстовые дан. - Екатеринбург : Изд-во Уральского ун-та, 2016.
28. Нежинська О. О. Основи коучингу [Текст] : навч. посіб. / О. О. Нежинська, В. М. Тименко. — Київ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. — 220 с.
29. Пуї Ж.-Б. Енциклопедія неуків, бунтівників та інших геніїв [Текст] / Ж.- Б. Пуї, С. Блох, А. Бланшар. — Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. — 143 с.
30. Селигман М. Как научиться оптимизма [Текст] / М. Селиман. — К.: Альпина Паблішер, 2018. — 544 с.
31. Сердюк Л. З. Самотворення особистості як цілісний самодетермінований феномен [Текст] / Л. З. Сердюк // Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Інту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. — Випуск 38. — Миколаїв, 2015.— С. 422-431.
32. Тараненко Г.Г. Імплементация тренінгових технологій в освітній процес закладу вищої освіти як умова особистісного та професійного зростання майбутнього фахівця / Тараненко Г.Г., Поправко О.А. // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021 р., № 74, Т. 3. 153-158.
33. Тараненко Г.Г. Інноваційна діяльність особистості як важлива умова гармонізації культурно-освітнього простору: філософсько-освітній аспект/ Тараненко Г.Г., Гончарова О.А. // Філософські обрії. – 2016. – Вип. 35. – С. 162-173.
34. Тараненко Г.Г. Критичне мислення як умова набуття логічної компетентності та формування логічної культури особистості в сучасному культурно-освітньому просторі / Тараненко Г.Г. // Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». – Випуск № 28. – Дрогобич, 2020. – С.128-133.

35. Тараненко Г.Г. Логіко-формуючий потенціал соціального середовища у формуванні логічної культури здобувачів вищої освіти / Г.Г. Тараненко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2019. – № 62. – Т. 2. – С.212-215.
36. Тараненко Г.Г. Логічна компетентність як важливий складник комунікативної компетентності здобувача вищої освіти агротехнологічного закладу вищої освіти / Г.Г. Тараненко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. - № 68., 2019. – С.204-208.
37. Тараненко Г.Г. Цілісність людини у трансдисциплінарному синтезі: спроба філософської кристалізації / Тараненко Г.Г., Троїцька Т.С. // Актуальні проблеми філософії та соціології - 2017. – № 15. – с. 139-141.
38. Ферреро Б. Ваші діти мають лише вас! [Текст] / Б. Ферреро. — Львів: Свічадо, 2015. — 225 с.
39. Шаповалова І. В. Моральне виховання та самовиховання як умови становлення вільної особистості [Текст] / І. В. Шаповалова // Гілея: науковий вісник. — 2015. — Вип. 100. — С. 182-185.
40. Шахов В. І. Роль психологічних механізмів у вихованні та самовихованні особистості [Текст] / В. І. Шахов // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. — 2015. — № 43. — С. 402-406.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

41. Освітній портал ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>
42. Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
43. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>